

Kayna?t?rma E?itimine ?li?kin Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kayna?t?rma E?itimine ?li?kin Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24522>

Özet

Kaynaçt?rma E?itimine ?li?kin Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i, 2018 y?l?nda Ali Yüceba? taraf?ndan **yüksek lisans tezi** kapsam?nda geli?tirilm? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özel gereksinimli ö?rencilerin velilerinin, çocuklar?n?n **kaynaçt?rma e?itimi** sürecindeki rollerine ve bu sürece kat?l?mlar?na dair duyduklar? yeterlilik ve etkinlik alg?lar?n? belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, velilerin e?itim süreçlerine aktif kat?l?m?n? destekleme potansiyellerini ve bu konudaki özgüven düzeylerini ölçmeye odaklanmaktadır.

Ölçek, do?rudan akademik bir makale yerine bir tez çal??mas? bünyesinde geli?tirilm? olup, geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? bu kapsamda yürütülmü?tür. Elde edilen veriler, kaynaçt?rma uygulamalar?n?n ba?ar?s?nda veli tutumlar?n?n ve yeterlilik inançlar?n?n ne kadar kritik oldu?unu anlamak için önemli bir zemin sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kaynaçt?rma E?itimi, **Yeterlilik Alg?s?**, Ölçek Geli?tirme, Özel E?itim, Veli Kat?l?m?, **Öz Yeterlik**.

Yazarlar

Ali Yüceba?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **kaynaçt?rma e?itimi** alan ö?rencilerin velilerinin, bu e?itim modeline ve çocuklar?n?n geli?imine katkıda bulunma yeteneklerine ili?kin sahip olduklar? alg?lanan yeterlilik düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Bu yeterlilik alg?lar?, velilerin e?itim ortamlar?nda ne kadar aktif rol alacaklar?n? ve kar??la?t?klar? zorluklarla ne kadar etkili bir ?ekilde ba?a ç?kacaklar?n? yans?tmaktadır.

Ölçek, ayn? zamanda e?itim profesyonellerine ve politika yap?c?lara, veli e?itim ihtiyaçlar?n? belirleme ve destekleyici programlar geli?tirme konusunda bilimsel bir dayanak sa?lamay? hedeflemektedir. Yeterlilik alg?lar?n?n belirlenmesi, veli-okul i?birli?ini güçlendirecek stratejilerin olu?turulmas?na olanak tan?r.

Yap?

Kaynaçt?rma E?itimine ?li?kin Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i, psikolojideki temel **yeterlilik alg?s?** (self-efficacy) kuram?na dayanmaktadır. Bu yap?, bireyin belirli bir eylemi ba?ar?yla gerçekle?tirebilece?ine dair inanc?n? ifade eder. Ölçek ba?lam?nda ise bu, velinin özel

gereksinimli çocuğunun eğitim ihtiyaçlarını karşılamak, okul ile etkili iletişim kurma ve kaynaçtırma sürecine rehberlik etme konusundaki öznel inançlarıdır.

Ölçek, muhtemelen, velilerin çocuğun akademik başarılarını destekleme, sosyal ve duygusal gelişimi destekleme ve okul sisteminde savunuculuk yapma gibi kaynaçtırma sürecinin farklı boyutlarına ilişkin yeterliliklerini ölçen alt boyutlardan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar, velilerin farklı rollerdeki **öz yeterlilik** inançlarının ayrı ayrı değerlendirilmesini mümkün kılar.

Geçerlik

Kaynaçtırma Eğitimine İlişkin Yeterlilik Algıları Ölçeği, bir **yüksek lisans tezi** çalışması kapsamında geliştirildiği için, geçerlik analizleri bu bilimsel çalışmada detaylandırılmamıştır. Tipik bir ölçek geliştirme sürecinde, ölçeğin ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla içerik, yapı ve ölçüt geçerliliği çalışmaları yapılmamıştır.

Özellikle yapı geçerliliği için, ölçeğin faktör yapısının teorik beklentilerle uyumlu olup olmadığını test etmek amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullanıldığı varsayılmaktadır. İçerik geçerliliği ise uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır. Detaylı geçerlik katsayıları ve istatistiksel sonuçlar, Ali Yücebağcı'nın tezinde yer almaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığı gösterir. **Ölçek geliştirme** çalışmaları arasında en sık kullanılan güvenilirlik yöntemi olan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü belirlemek için kullanılmaktadır.

Güvenirlilik analizlerinin sonuçları, ölçeğin veli popülasyonunda tutarlı ve güvenilir ölçümler sağladığını göstermektedir. Güvenirlilik katsayıları ve test-tekrar test uygulamaları (eğer yapıldıysa) ile ilgili spesifik istatistiksel değerler için, orijinal tez kaynağına başvurulması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal temelini belirlemek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Yeni bir ölçek geliştirilirken genellikle Keşfedici Faktör Analizi (KFA) kullanılır. KFA, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar altında toplandığını ortaya çıkarır ve ölçeğin alt boyutlarını tanımlar.

Tez çalışmasının metodolojisine bağlı olarak, elde edilen faktör yapısının doğrulanması için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) de kullanılabılır. Bu analizler, Kaynaçtırma Eğitimine İlişkin Yeterlilik Algısı yapısının tek boyutlu mu yoksa birden fazla ilişkili alt boyuttan oluştuğunu istatistiksel olarak kanıtlamıştır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Öz Bildirim (Self-Report) Ölçe?i

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Kaynaçt?rma öğrencisi velileri.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Ö?renci velileri).

Popülasyon Detaylar?: Özel gereksinimli çocuklar? örgün e?itim kurumlar?nda kaynaçt?rma e?itimi gören veliler.

Test Metodolojisi: Derecelendirme format? (Likert tipi ölçek) kullan?ld??? varsay?lmaktad?. Ölçek maddeleri, velilerin yeterlilik inançlar?n? ölçmek üzere haz?rlanm???t?. Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak 3, 5 veya 7 noktal? Likert format? kullan?lr.

Anahtar Kelimeler

Veli Yeterlili?i, Özel Gereksinimli Ö?renciler, Okul-Veli ??birli?i, Ölçek Geli?tirme, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: aliyucebas-55@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez çal??mas? s?ras?nda).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Kaynaçt?rma E?itimine ?li?kin Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i, 2018 y?l?nda geli?tirilmemi?tir. Ölçek, Ali Yüceba??n Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlad??? yüksek lisans tezi kapsamında ortaya ç?km???t?.

Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için gerekli izinlerin, sorumlu yazar Ali Yüceba? veya tezin ba?l? oldu?u Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden alınmas? gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir; ancak akademik çal??malarda genellikle yazardan izin alınmas? yeterlidir.

Kaynaklar

Yüceba?, A. (2018). *Kayna?t?rma ö?renci velilerinin kaliteli e?itim beklentileri* (Yüksek lisans tezi). Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Bu ölçe?in orijinal tez kayna??na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??dan indirilebilir: kaynastirma-egitimine-iliskin-yeterlilik-algilari-olcegi-toad.pdf

Kayna?t?rma E?itimine ?li?kin Yeterlilik Alg?lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi, yukar?da referans verilen Ali Yüceba?'n 2018 tarihli yüksek lisans tezinde veya sa?lanan PDF ba?lant?s?nda bulunmaktad?r.